Ankenævnet for Forsikring

902/12

Den 5. november 2012 blev i sag nr. 82.059:

xxxxx xxxxxxx
xxxxxxxxxx xx xxxxxxxxxx
xxxx xxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har livsforsikring i PFA Pension. Hun klager ved sin advokat over selskabets afvisning af at yde helbredsbetingede ydelser.

Selskabet har anført, at klageren, først efter forsikringen blev omskrevet til fripolice pr. 1/7 2006, pådrog sig et dækningsberettigende erhvervsevnetab. Endvidere har selskabet anført, at hendes eventuelle krav er forældede.

I sin klage til nævnet har klagerens advokat bl.a. anført:

> "[Klager] havde en aktiv PFA pensionsordning frem til sin sygemelding, som medførte fratræden fra hendes tidligere arbejdsplads … den 25. oktober 2005.
>
> Jeg vedlægger som **bilag …** kopi af policebetingelser og årsoversigt fra 2006, hvoraf det fremgår, at forsikringstager har krav på udbetaling af en invaliditetsydelse årligt på kr. 121.742.
>
> Som det fremgår ovenfor, har forsikringstager allerede på tidspunktet for årsskiftet 2005/2006 og frem til udgangen af 2006 haft forsikringsdækning, som berettigede hende til udbetaling fra PFA Pension pga. sygemelding.
>
> Policen er efterfølgende ændret til en fripolice, uden [klager] erindrer, at dette er meddelt hende.
>
> Tværtimod har forsikringstager den 7. marts 2006 modtaget en orientering om, at pensionsordningen er blevet forbedret, jævnfør vedlagte **bilag ...**

2. 82.059

Forsikringstager henvender sig via undertegnede den 7. oktober 2011 igen til PFA Pension, jævnfør **bilag …**

Brevet er besvaret den 20. oktober 2011, jævnfør **bilag …**

På vegne af forsikringstager skal jeg fastholde, at hun har været sygemeldt i et sådan omfang, at hun har haft krav på udbetaling af invaliditetsydelse, da policen i sommeren 2006 overgik til fripolice.
…
Som det fremgår, er [klager] tilkendt førtidspension den 1. december 2009.
…
Ovennævnte oplysninger understøtter, at forsikringstager har været sygemeldt i et omfang, som er pensionsberettiget siden slutningen af 2005 og inden policen overgik til fripolice.

Forsikringstager er således berettiget til udbetaling til ydelser i henhold til den tidligere gældende dækning, som hun havde i PFA Pension, indtil policen overgik til fripolice."

Ved brev af 16/4 2012 til nævnet har selskabet hertil bl.a. bemærket:

"Ved brev af den 7. marts 2006 sendes police …31-1, der afløser police …31-0 pr. 1. december 2005 (bilag …).

For ordningen gælder 'PFA Pensions forsikringsbetingelser - 1. december 2005' (bilag …).

Pensionsordningen indeholder en invalidepension, der yder fuld invalidepension og præmiefritagelse, når forsikredes erhvervsevne er nedsat med halvdelen eller mere.

Ved brev af april 2006 (bilag …) gør vi opmærksom på, at indbetalingerne til forsikredes ordning er stoppet, samt gør opmærksom på, at ordningen omskrives til fripolice, hvis ikke forsikrede kontakter os vedrørende videreførelsesmuligheder inden den 1. juli 2006.

Ved brev af januar 2007 (bilag …) gøres opmærksom på, at policen med virkning fra den 1. juli 2006 er omskrevet til en fripolice. Af de vedlagte policeudskrifter fremgår det, at der herefter alene kunne ske udbetaling ved pensionering og ved eventuel død.

Hvori består uenigheden?
Forsikrede klager over, at PFA Pension har givet afslag på udbetaling.

PFA Pension har givet afslag på udbetaling af invalidepension, da den 1-årige frist for fremsættelse af krav er overskredet og policen i mellemtiden er omskrevet til fripolice uden invalidepensionsdækninger.

Det er desuden PFA Pensions vurdering, at forsikredes generelle erhvervsevne ikke var nedsat i dækningsberettigende grad inden omskrivningen til fripolice, og at eventuelle krav desuden vil være forældet efter de almindelige forældelsesregler.

Hvad er der sket?
PFA Pension sender i april 2006 (bilag …) brev til forsikrede omkring indbetalingerne til forsikredes ordning er stoppet.

3. 82.059

Forsikrede tager telefonisk kontakt til os den 1. maj 2006, hvor hun oplyser, at hun har været sygemeldt siden den 25. oktober 2005. Vi sender på denne baggrund anmeldelsesskema og lægeattest.

Vi modtager den 19. maj 2006 lægeattest ved nedsat erhvervsevne 1 (bilag …), dateret den 18. maj 2006.

PFA Pension sender den 19. maj 2006 (bilag …) brev til forsikrede, hvor vi skriver, at vi har modtaget lægeattest fra forsikrede, og at behandlingen af sagen vil begynde, når vi modtager anmeldelsen. Hvis ikke vi modtager anmeldelsen, vil sagen blive henlagt uden nærmere sagsbehandling.

Forsikrede ringer den 6. juni 2006 og oplyser, at hun vil vente med at indsende anmeldelsen, da hun er i tvivl om hun måske kommer i et revalideringsforløb. Vi oplyser hende om, at det er okay at hun venter, hun skal dog senest sende anmeldelsen inden oktober 2006 pga. 1-årig frist for fremsættelse af krav.

Ved brev af den 21. november 2006 (bilag …) gør PFA Pension opmærksom på, at vi endnu ikke har modtaget anmeldelsen retur, og vi vedlægger en ny anmeldelse. Vi gør samtidig opmærksom på, at vi ikke foretager os yderligere i sagen hvis vi ikke hører fra forsikrede inden for 14 dage.

PFA Pension sender i januar 2007 (bilag …) brev til forsikrede om, at hendes ordning er omskrevet til en fripolice fra den 1. juli 2006.

Den 10. oktober 2011 modtager PFA Pension brev fra forsikrede advokat (bilag …) om indhentelse af akter til brug for ansøgning af invalidepension.

Ved brev af den 23. november 2011 (bilag …) søger forsikredes advokat om udbetaling af invalidepension for forsikrede. Bilag til bilag … er de samme som dem advokaten har vedlagt klagen til Ankenævnet.

Ved brev af den 6. december 2011 (bilag …) giver PFA Pension afslag på udbetaling af invalidepension.

…

PFA Pensions begrundelse for fastholdelse af afslaget

Det er PFA Pensions vurdering, at forsikredes generelle erhvervsevne i perioden, inden forsikringen blev omskrevet til fripolice, dvs. perioden frem til den 1. juli 2006, ikke er nedsat i dækningsberettigende grad. Forsikrede blev sygemeldt den 25. oktober 2005. Efter karensperiodens udløb, dvs. den 25. januar 2006 lå det allerede klart, at forsikrede ikke ville kunne vende tilbage til sit hidtidige erhverv.

Det fremgår den 20. december 2005 (advokatens bilag ... side 49f/52), at forsikrede var undersøgt ved to læger, der begge anbefalede forsikrede at skifte arbejde, da genoptagelse af nuværende arbejde ville medføre at generne kom igen.

Det fremgår af statusattest dateret den 3. januar 2006 (advokatens bilag …), at forsikredes smerter er aftagende, men at der sker smerteforværring ved lettere belastning. Lægen anbefaler omskoling til ikke finger/håndbelastende arbejde.

Det fremgår af Arbejdsevnevurderingsjournalen (advokatens bilag …) at lægekonsulenten den 17. januar 2006 vurderer (side 15/26), at der er varige skånehensyn overfor fingre- og

håndledsbelastende arbejde, såsom arbejde der kræver brug af finmotoriske bevægelser i fingre, pincetgreb og hyppig bøjning i håndled og albuer.

Idet læger anbefaler omskoling er det praksis, at forsikredes tilstand antages at være afklaret i en sådan grad, at vurderingen overgår til vurdering af forsikredes generelle erhvervsevne.

Det er således alene forsikredes generelle erhvervsevne, der skal vurderes.

Det fremgår den 23. januar 2006 (advokatens bilag … side 45/52), at forsikrede har haft kontakt til …, og fået oplyst, at alt er optaget på diplomuddannelsen til start februar 2006.

PFA Pension bemærker, at forsikrede ser sig selv i stand til at klare diplomuddannelsen allerede i februar 2006.

Det bemærkes endvidere, at forsikrede i juni 2006 oplyser, at hun ikke vil ansøge om udbetaling af invalidepension pga. muligheden for at komme i et revalideringsforløb.
…
Det fremgår den 21. november 2006 (advokatens bilag … side 30/57), at der har verseret en retssag mellem forsikrede og tidligere arbejdsgiver, som har dømt arbejdsgiveren til at betale løn frem til udgangen af juni 2006.

PFA Pension bemærker i denne forbindelse, at det er Ankenævnets praksis, at datoen for forsikringsbegivenhedens indtræden er når både forsikredes helbredsmæssige og indtjeningsmæssige erhvervsevne er nedsat, hvilket i nærværende sag vil sige den 1. juli 2006, forudsat at forsikredes helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad. Dette vil få den betydning, at forsikrede allerede af denne grund ikke er berettiget til udbetaling, da ordningen pr. 1. juli 2006 var omskrevet til fripolicen uden invalidepensionsdækninger.

Det fremgår af advokatens bilag … side 21/52, dateret den 1. april 2008, at forsikrede siden 1. februar 2008 har været sygemeldt grundet golfalbuer. Forsikrede har tidligere været sygemeldt af samme årsag fra oktober 2005 til maj 2007. Endvidere fremgår det, at forsikrede i perioden 1. maj 2007 til 28. marts 2008 har arbejdet ved … som disponent i meldingsmodtagelsen. Hun blev opsagt den 28. marts 2008.

Det fremgår den 24. april 2007 (advokatens bilag … side 23/52), at forsikredes job ved … var på fuldtid og på ordinære vilkår.

Det fremgår den 5. november 2009 (advokatens bilag …), at forsikrede tilkendes førtidspension fra 1. december 2009.

Samlet set, er det vores vurdering, at forsikredes generelle erhvervsevne ikke var nedsat med halvdelen eller mere inden ordningen blev omskrevet til en fripolice.

Hvis Ankenævnet imidlertid finder, at forsikredes generelle erhvervsevne allerede var nedsat i dækningsberettigende grad inden omskrivningen til fripolice, gøres det gældende, at kravet er forældet i henhold til den 3-årige forældelsesfrist.

Mere subsidiært gør PFA Pension gældende, at forsikrede har fortabt et eventuelt krav, idet den 1-årige frist for fremsættelse af krav er overskredet og forsikringen i mellemtiden er omskrevet til fripolice.

5. 82.059

I forsikringsbetingelsernes (bilag …) afsnit C § 4, stk. 2 findes reglen for fremsættelse af krav om udbetaling af invalidepension:

Krav om udbetaling af invalidepension og/eller ydelse af præmiefritagelse i tilfælde af invaliditet skal fremsættes inden et år efter det tidspunkt, da forsikringstageren har fået kundskab om de omstændigheder, der begrunder kravet. Forsikringen omfatter ikke udbetaling for tiden forud for fremsættelsen af kravet, hvis dette først rejses efter, at der er forløbet et år.

Det fremgår af lægeattest ved nedsat erhvervsevne (bilag …), at forsikrede har været sygemeldt siden den 25. oktober 2005.

Dette er i overensstemmelse med hvad forsikrede telefonisk oplyser til os den 1. maj 2006, hvor vi sender anmeldelsesblanketter.

Fristen for fremsættelse af kravet om udbetaling er således den 25. oktober 2006, såfremt forsikrede skulle have mulighed for at få udbetaling for perioden frem til den 25. oktober 2006. Vi gjorde forsikrede opmærksom herpå i telefonsamtale den 6. juni 2006.

PFA Pension sendte to breve til forsikrede om, at vi manglede at modtage anmeldelsen vedrørende udbetaling af invalidepensionsudbetaling henholdsvis den 19. maj 2006 (bilag …) og den 21. november 2006 (bilag …).

PFA Pension har således gentagne gange opfordret forsikrede til at reagere, dog uden at der er sket yderligere.

Endvidere har PFA Pension i brevet fra april 2006 (bilag …) gjort forsikrede opmærksom på, at ordningen ville omskrives til en fripolice, hvis ikke forsikrede kontaktede os for at finde en anden løsning inden den 1. juli 2006.

Da PFA Pension ikke hørte yderligere vedrørende videreførelse af forsikredes ordning, blev ordningen omskrevet til en fripolice (bilag …).

Forsikrede reagerede hverken på vores breve vedrørende indsendelse af anmeldelsen vedrørende udbetaling af invalidepension (bilag …) og heller ikke orienteringen omkring indbetalingerne til ordningen er stoppet (bilag …) eller ved omskrivelsen af ordningen til fripolice (bilag …).

Forsikrede fremsætter via sin advokat anmodning om udbetaling i efteråret 2011 (bilag …). Dette er væsentligt senere end den 25. oktober 2006, hvorfor forsikrede tidligst ville kunne få udbetaling fra anmeldelsestidspunktet, jf. forsikringsbetingelserne afsnit C § 4, stk. 2 (bilag …).

Forsikredes ordning blev omskrevet til en fripolice uden invalidepensionsdækninger, pr. den 1. juli 2006 (bilag …). Der er således ikke mulighed for udbetaling af invalidepension.

PFA Pension gør i denne forbindelse opmærksom på, at vi har gjort forsikrede opmærksom på betydningen af den etårige frist for fremsættelse af krav samt hvilken betydning det vil få for ordningen, hvis den omskrives til en fripolice (bilag …).

Det er på denne baggrund PFA Pensions vurdering, at forsikrede ikke er berettiget til udbetaling, da ordningen er omskrevet til en fripolice uden dækning ved nedsat erhvervsevne.

6. 82.059

Konklusion
PFA Pension gør gældende, at forsikredes generelle erhvervsevne først efter omskrivelsen til en fripolice blev nedsat med halvdelen eller mere, hvorfor forsikrede allerede af denne grund ikke er berettiget til udbetaling.

Subsidiært gør PFA Pension gældende, at eventuelle krav er forældet i henhold til de almindelige forældelsesregler.

Mere subsidiært gøres det gældende, at forsikrede ikke er berettiget til udbetaling, da kravet er fremsat efter den 1-årige frist for fremsættelse af kravet er overskredet og efter policens omskrivelse til fripolice, og forsikrede dermed ikke længere har invalidepensionsdækninger."

Ved brev af 8/5 2012 til nævnet har klagerens advokat hertil bl.a. anført:

"For forsikringstagers vedkommende er et væsentligt tidspunkt, tidspunktet omkring den 6. juni 2006, hvor der sker telefoniske drøftelser mellem PFA Pension og forsikringstager.

Forsikringstager er ret overbevist om, at hun på det tidspunkt ved at hun vil komme i revalidering via kommunen.

Den besked hun får fra medarbejderen hos PFA Pension er, at hun ikke behøver at indsende anmeldelsen, da hun ikke vil være berettiget til ydelser, hvis hun bliver underkastet revalideringsforløb.

Forsikringstager bliver underkastet et revalideringsforløb og afklaringerne står på i hvad der svarer til omkring 1/2 år, omkring tidspunktet 6. juni 2006 og fremadrettet.

Da skadelidte ikke får sin sag afklaret via kommunen, raskmelder hun sig og tager arbejde hos … 37 timer ugentligt."

Af brev til klageren fra selskabet dateret "april 2006" fremgår bl.a.:

"**Indbetalingerne til din ordning er stoppet**
Vi skriver til dig, fordi indbetalingerne til din ordning, police …431-1, er stoppet den 1/4 2006. Er indbetalingerne stoppet på grund af sygdom, eller fordi du er på orlov, beder vi dig ringe til os på telefon 70 12 50 00.

Er du fratrådt dit job, anbefaler vi dig at læse dette brev, hvor du kan få mere at vide om dine muligheder.

Vi beder dig kontakte os inden den 1/7 2006

Du har fortsat dine forsikringsdækninger indtil den 1/7 2006. Udgifterne til forsikringsdækningerne trækker vi fra i depotet.
Du kan selv vælge, hvad der skal ske med din ordning fremover, hvis du kontakter os inden den 1/7 2006.

Hvad sker der, hvis vi ikke hører fra dig?
Hører vi ikke fra dig inden den 1/7 2006, ændrer vi din ordning til en fripolice. En fripolice er en ordning, som du ikke indbetaler til, men hvor vi trækker udgifterne til administration fra i depotet.

Det betyder, at din udbetaling kan blive nedsat, og at dine forsikringsdækninger bliver sat ned eller falder bort. Hvis ordningen ændres til en fripolice, sender vi dig en policeudskrift, hvor du kan se de nye beløb.

Hvis du senere ønsker at indbetale til din ordning igen, sker det på de betingelser, der gælder til den tid. Vi vil også bede om nye oplysninger om dit helbred.

Her er dine muligheder
Du har tre muligheder:

1) Du eller din arbejdsgiver kan indbetale til ordningen.

   Hvis du eller din nye arbejdsgiver gerne vil indbetale til ordningen, beder vi dig udfylde og underskrive den aftale om videreførelse, som vi har vedlagt dette brev, og sende den til os inden den 1/7 2006.

2) Du kan være dækket af forsikringen uden at indbetale til ordningen.

   Hvis dit depot er stort nok, kan du beholde dine forsikringsdækninger uden at indbetale i en periode. Vi vil så trække udgifterne til dækningerne fra i dit depot. Vil du beholde dækningerne uden at indbetale til ordningen, beder vi dig ringe til os.

3) Du kan eventuelt overføre din ordning til et andet selskab.

   Hvis du ønsker at overføre din ordning til et andet selskab, beder vi dig kontakte os for at høre, om din ordning kan overføres.

Du kan læse mere om de forskellige muligheder i informationsarket 'Hvad sker der med ordningen, når din jobsituation ændrer sig?', som vi har vedlagt dette brev.

Du er velkommen til at ringe til os
ønsker du rådgivning om din ordning, eller har du spørgsmål til dette brev, er du velkommen til at ringe til os på telefon 70 12 50 00."

Af brev til klageren fra selskabet dateret "januar 2007" fremgår bl.a.:

"Vi sender dig her en udskrift af din police …431-1 for din KONTANT PENSION, fordi din police er blevet ændret til en fripolice fra den 1. juli 2006.

En fripolice er en police, der ikke bliver indbetalt til, men hvor vi trækker udgifterne til administration og forsikringsdækning fra i dit depot. Vær opmærksom på, at dine dækninger er nedsat. Vi har beregnet den nye dækning ud fra størrelsen på dit depot den 1. juli 2006.

Hvis du gerne vil indbetale igen
Hvis du på et senere tidspunkt gerne vil indbetale til din police igen, kan det som regel lade sig gøre, hvis vi får tilfredsstillende oplysninger om dit helbred.
Policeudskrift nummer 1 er din police. Policeudskriften i dette brev er et tillæg til policen. Får du senere flere udskrifter, er de også tillæg til din police - husk derfor at gemme både policen og udskrifterne."

8. 82.059

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**B Betingelser vedrørende præmiebetalingen**

…

§ 3. Præmiebetalingen indstilles/genoptages

Indstilles præmiebetalingen før det tidspunkt, der er fastsat i forsikringsaftalen, bliver forsikringsdækningen opretholdt i fuldt omfang i tre måneder. Derefter fortsætter forsikringen som præmiefri forsikring (fripolice) med nedsat forsikringsdækning, medmindre andet er aftalt med PFA Pension. Beregningen sker efter de til enhver tid gældende regler, der er anmeldt til statens tilsynsmyndighed.

…

C Betingelser for invalideydelse og præmiefritagelse

§ 1. Definition af invaliditet/erhvervsevnetab

Ret til fuld invalidepension og/eller fuld præmiefritagelse indtræder, når forsikredes erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til en tredjedel eller derunder af den fulde erhvervsevne.

Stk. 2. Er erhvervsevnen på grund af sygdom eller ulykkestilfælde nedsat til halvdelen, er forsikrede berettiget til halv invalidepension og/eller halv præmiefritagelse. Den anden halvdel af forsikringen kan videreføres med præmiebetaling eller omskrives til præmiefri forsikring, jævnfør 'Betingelser vedrørende præmiebetalingen', § 3, og for denne del gælder reglerne i stk. 1.

Stk. 3. Halv invalidepension og/eller halv præmiefritagelse kan kun ydes på forsikringer, der har denne dækning angivet i forsikringsaftalen.

Stk. 4. Engangsbeløb ved invaliditet, herunder udbetaling som ratepension, udbetales kun, hvis erhvervsevnen er nedsat til en tredjedel eller derunder, og denne nedsættelse er varig.

Stk. 5. En ydelsesberettiget nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når forsikrede - efter PFA Pension's skøn - ikke længere er i stand til at tjene mere end en tredjedel respektive halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til forsikredes tidligere og nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Stk. 6. Forsikrede har ikke ret til fuld eller halv invalidepension og/eller præmiefritagelse under revalidering eller ansættelse i en stilling, der finansieres helt eller delvist af det offentlige som følge af nedsat erhvervsevne, medmindre den generelle erhvervsevne er nedsat til henholdsvis en tredjedel eller halvdelen af den fulde erhvervsevne, og forsikredes indtjening (summen af arbejdsindtægt og eventuelle sociale og andre offentlige ydelser og tilskud) er nedsat til henholdsvis en tredjedel eller halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

…

§ 4. Ikrafttræden og ophør af invalidepension og/eller præmiefritagelse

Udbetaling af invalidepension og/eller ydelse af præmiefritagelse træder i kraft den dag, nedsættelsen af erhvervsevnen har varet uafbrudt i tre måneder. Præmiebetalingen ophører efter bestemmelserne i § 2 i 'Betingelser vedrørende præmiebetalingen'.

Stk. 2. Krav om udbetaling af invalidepension og/eller ydelse af præmiefritagelse i tilfælde af invaliditet skal fremsættes inden et år efter det tidspunkt, da forsikringstageren har fået kund-

skab om de omstændigheder, der begrunder kravet. Forsikringen omfatter ikke udbetaling for tiden forud for fremsættelsen af kravet, hvis dette først rejses efter, at der er forløbet et år."

Nævnet udtaler:

Efter nævnets praksis kan en forsikringstager i almindelighed tidligst fra lønophørstidspunktet have opnået et dækningsberettigende erhvervsevnetab. Det fremgår af klagerens kommunale sag, at hun ved en retssag var blevet tilkendt løn fra sin tidligere arbejdsgiver frem til den 1/7 2006.

Klagerens forsikring overgik pr. 1/7 2006 til fripolice, hvor dækningen for helbredsbetingede ydelser ophørte. Nævnet finder ikke at kunne kritisere, at selskabet har afvist at yde helbredsbetingede ydelser til klageren med henvisning til, at forsikringsbegivenheden ikke er indtruffet i forsikringstiden. Nævnet kan derfor ikke pålægge selskabet at yde helbredsbetingede ydelser.

Som følge af det anførte

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Poul Sørensen